

Protestantse Gemeente Twello kredo

juni 2022

Rooster diensten	2
Bij de diensten	3
Werkgroep eredienst	3
Werkgroep jeugd	4
Werkgroep pastoraat	5
Algemene berichten	6
Omzien naar	6
Wij gedenken	7
Jouw verhaal	8
Aan tafel	9
Groene kerk	9
Kerkenraad	11
Diaconaat	15
ZWO	15
Oecumene	16
Prikbord	17
Adressen	19
Agenda	20

Colofon

DORPSKERK
Dorpsstraat 10
7391 DD Twello

REDACTIEADRES
E: kredo@pkn-twello.nl

KOPIJ KREDO
Kredo juli-augustus 2022
komt uit voor zondag 29 juni.
Uw kopij, liefst per e-mail,
moet binnen zijn **voor
dinsdag 21 juni 19.00 uur.**

De kracht van de Geest

Bij zijn afscheid belooft Jezus aan zijn leerlingen 'kracht uit de hemel' (Lucas 24: 49). Die hemelse kracht hebben zij en wij ook nodig om voort te gaan in het spoor van Jezus Christus. Die hemelse kracht is niet dezelfde als de kracht die we op aarde vaak zien en ervaren: de kracht van geweld, van het elkaar overbluffen, elkaar vernederen. Het is evenmin de kracht van het jezelf redden, zonder hulp van anderen, zonder hemelse hulp. Het is de kracht van de heilige Geest en uit die kracht kan er een beetje hemel in ons en op deze aarde neerdalen.

Waaruit bestaat die kracht van de Geest? In zijn brief aan de Galaten (5:22-23) verbindt Paulus de Geest nadrukkelijk met de vruchten van 'liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.' Om deze vruchten in je leven ruimte te kunnen geven heb je bepaald wel kracht van boven nodig. Hoe vaak luisteren we toch weer naar die andere stemmen in ons binnenste, die zeggen dat we toch vooral goed voor onszelf moeten zorgen. Die je aansporen om je eens lekker te laten gaan of om je duidelijk af te bakenen ten opzichte van anderen.

Toch moeten we de kracht van de Geest misschien niet alleen maar als iets vredigs voorstellen. De heilige Geest kan ons ook kracht geven om ons te verzetten, niet alleen tegen onze eigen driften, maar ook tegen onrecht en geweld. Zoals Alfred Bronswijk ons voorbidt in zijn gebed 'Geest van opstandigheid':

*Kom in ons midden,
Geest van opstandigheid,
die ons de moed schenkt om in te gaan
tegen alles wat kleineert,
tegen alles wat het uitzicht ontnemt,
tegen alles wat misbruikt en schendt,
tegen alles wat onvrede brengt.*

*Kom in ons midden,
Geest van opstandigheid,
die ons kracht geeft om mee te werken
aan alles wat gerechtigheid bouwt,
aan alles wat tranen droogt,
aan alles wat leven bevordert,
aan alles wat strijdt tegen de dood.*

*Kom in ons midden, Geest van opstandigheid,
die ons leert geloven in alles waar liefde woont,
in alles wat kloven overbrugt,
in alles wat verzoening brengt, in alles wat Christus de mensen heeft geboden.*

Alfred C. Bronswijk, Rakelings Nabij 2002

*De komst van de Heilige Geest,
Albrecht Dürer 1471 – 1528*

Juist in deze tijden van oorlog en geweld is het goed om met zo'n gebed de kracht van de Geest te vragen, in zachtheid en in verzet.

ds. Menno Valk

De Protestantse Gemeente Twello wil graag een inspirerende geloofsgemeenschap zijn. Een plek waar je samenkomt om God en elkaar te ontmoeten, waar je geloof, vertrouwen, verbondenheid, dankbaarheid, wanhoop en onrust, hoop en troost met elkaar deelt en beleeft. We willen ook buiten de kerkmuren, midden in de samenleving van het dorp, deze levende open kerk zijn. Een kerk waar we biddend zoekende zijn om vorm te geven aan deze geloofsgemeenschap voor nu én de toekomst.

zondag 5 juni, Pinksteren

Dorpskerk 10.00 uur
 Voorganger: ds. Fred Omvlee, Monnickendam
 Thema: There's a sweet, sweet Spirit in this place
Elvisdienst
met begeleiding van de band The Rising Clouds

zondag 26 juni

Dorpskerk 10.00 uur
 Voorganger: ds. Menno Valk
 Organist: Henk Noordman
gemeentelid licht een favoriet lied toe dat we vervolgens gaan zingen

zondag 12 juni

Dorpskerk 10.00 uur
 Voorganger: ds. Menno Valk
 Organist: Allard van Dijk
dienst van Schrift en Tafel

zondag 26 juni

In het koor van de Dorpskerk 11.30 uur
 Voorganger: ds. Menno Valk
 Organist: Henk Noordman
kerk op schootviering kinderen 0 t/m 5/6 jaar

zondag 19 juni

Dorpskerk 10.00 uur
 Voorganger: ds. Liesbeth van Hilten-Matthijssen, Apeldoorn
 Organist: Teun Kalter

zondag 3 juli

Dorpskerk 10.00 uur
 Voorganger: ds. Menno Valk
 Organist: Henk Noordman
rondom-4 en -12 dienst

 kerkdienstgemist.nl

De kerkdiensten zijn live via internet mee te maken. De opnamen van de diensten worden een aantal maanden bewaard, zodat je deze ook later kunt bekijken. Ga hiervoor naar kerkdienstgemist.nl

Vervoer naar de kerkdiensten

Janneke Noordman

De Oecumenische Omroep Voorst (OOV) zendt de volgende diensten uit via de kabel, kabelkrant, de ether (105.3FM) en internet: www.rtv.voorst.nl

Diensten Grotenhuis, donderdag 19.00 uur

2 juni	pastor H. de Jong
9 juni	ds. M. Valk
16 juni	mevr. R. Vermeltoort
23 juni	dhr. E. Fokkema
30 juni	ds. A. Braakman
7 juli	pastor H. de Jong

5 juni	9.30 uur	PKN Nijbroek
12 juni	10.00 uur	PKN Klarenbeek (KVV)
19 juni	10.00 uur	PKN Twello
26 juni	10.00 uur	RK St. Martinus Duistervoorde
3 juli	10.00 uur	PKN Terwolde

**TAAKGROEP EREDIENST -
JEUGD - PASTORAAT**

WERKGROEP EREDIENST

BIJ DE DIENSTEN

Feestelijke jubileumdienst De Wingerd

Woensdag 11 mei werd onze Dorpskerk overspoeld door kinderen van christelijke basisschool De Wingerd. Met een feestelijke dienst kon de school twee jaar later dan de bedoeling was eindelijk het 100-jarig bestaan vieren. Alle leerlingen en leerkrachten waren aanwezig en dus was het goed vol. Wat een leuke ochtend was het, met al die kinderstemmen en bungelende benen!

Er werden twee diensten gehouden, één voor de groepen 0-4 en één voor de groepen 5-8, zodat de inhoud afgestemd kon worden op de belevingswereld van de betreffende leeftijdsgroep. Directeur Bert Radstake heette alle kinderen aan het begin van de dienst welkom en ds. Ary maakte van het geheel van aangeleverde gedichten, gebeden en liedjes een leuke dienst. Ds. Ary had een dichtgeplakte eierdoos bij zich die niet veel woog. Aan de kinderen werd de vraag gesteld wat erin zou kunnen zitten. Er kwamen inspirerende antwoorden op, zoals liefde, bacillen, veertjes en God.

Het a capella zingen van wat liedjes bleek toch wat lastig voor kinderen en leerkrachten, maar het

afspelen van de juiste muziek via een mobieltje bood een oplossing. Buiten het gezamenlijk zingen van de liedjes waren enkele kinderen zo dapper een gedicht of gebed voor te lezen bij de microfoon.

Het was een feestelijke ochtend met een vloedgolf van echoënde kinderstemmen in de kerk. De foto bij dit bericht geeft een kleine impressie van de diensten.

En wat fijn dat de school heeft uitgesproken dat men graag de band met de kerk wil aanhalen. Wij feliciteren de school met dit lustrum en hopen op een goede samenwerking in de toekomst.

ds. Ary en Rosa

De Elvisdienst op **zondag 5 juni** wordt geleid door dominee Fred Omvlee. Fred Omvlee is Hoofd Geestelijke Verzorging bij de Koninklijke Marine maar staat bekend als de Elvisdominee. Hij is Elvisfan en organiseert al zo'n twintig jaar Elvis-kerkdiensten.

Op **zondag 12 juni** wil ik graag met jullie lezen uit het boek **Ruth**. Is Ruth eigenlijk wel de hoofdpersoon? In het eerste hoofdstuk eigenlijk niet. Daar gaat het meer over Noömi, die met haar gezin als gevolg van hongersnood wegtrekt uit Israël. Het doet meteen denken aan al die hedendaagse vluchtelingen (uit Oekraïne, Syrië, Afghanistan), die hun land moeten verlaten en vreemdeling worden in een vreemd land.

Noömi moet helaas meemaken dat niet alleen haar man, maar ook haar zonen in dat vreemde land sterven. Is er dan nog toekomst voor haar? Op haar beurt wordt Ruth vervolgens een vreemde in het land van Noömi. Wat voor toekomst is er daar voor haar? En God? Welke plaats/rol heeft God in heel dit gebeuren?

We vieren in deze dienst ook de **Maaltijd van de Heer**. Net als anders wordt het een lopende viering. Als u niet zo gemakkelijk kunt lopen, zou u dan op de voorste rijen willen gaan zitten zodat de ambtsdragers met brood en beker naar u toe kunnen komen?

ds. Menno Valk

Op **zondag 19 juni** verwelkomen wij ds. Liesbeth van Hilten-Matthijsen. Al eerder ging zij voor in de Dorpskerk en ook nu hopen we op een inspirerende dienst met haar.

In de dienst van **zondag 26 juni** wil ik verder lezen uit Ruth. Over hoe Ruth bij toeval terechtkomt op het land van Boaz. Een heel gelukkig toeval, zo blijkt. Maar het gaat om meer dan een landelijke idylle en een romantisch verhaal. Opnieuw gaat het om de vraag welke plaats God in dit verhaal heeft. Verder is het de bedoeling dat een gemeentelid een favoriet lied komt toelichten, dat we aansluitend gaan zingen of beluisteren.

Wie durft?

Na afloop van de morgendienst hopen we met de kinderen van 0 t/m 5/6 jaar (en hun ouders) een **kerk op schootviering** te hebben. Een korte, speelse dienst èn vrolijke muziek, want Henk Noordman is dan weer terug van de reis naar Santiago de Compostela. De ouders hebben inmiddels al een eerste uitnodiging ontvangen. Mochten andere mensen mee willen doen, dan zou ik het fijn vinden als ze zich even melden.

ds. Menno Valk

Op **zondag 3 juli** staat een **Random-4 en -12 dienst** gepland. De kinderen die voor het eerst naar school gaan worden welkom geheten in de kerk en bij Kids XXL. Ook besteden we aandacht aan de overstap van Aafke Toonen die de basisschool en Kids XXL gaat verlaten. We willen hen allen de zegen meegeven voor de (spannende en uitdagende) nieuwe periode die hen te wachten staan. Op moment van schrijven is verder nog niets bekend over de dienst, omdat de voorbereiding met leiding van de kindernevendienstcommissie nog moet plaatsvinden.

ds. Menno Valk

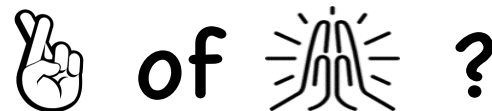
WERKGROEP JEUGD

Activiteiten juni/juli

12 juni	Kids XXL
26 juni	Kerk op school
26 juni	Jeugdactiviteit 12-18 jaar
3 juli	Dienst rondom 4 en 12 (jaar)

Examens in de kerk

Als je daar geen inspiratie van krijgt! Voor het tweede jaar op rij werden in onze Dorpskerk de examens afgenomen van leerlingen van het Veluws College in Twello. Rijen tafeltjes, bierviltjes onder de poten tegen het wiebelen, want heel egaal zijn de grafstenen in de vloer van de kerk niet. Een liturgisch centrum met een tafel vol namenlijsten en examenopgaven, Bijbel in het midden.

We hopen voor de examenkandidaten dat de omgeving inspirerend werkte bij het vinden van de antwoorden op de examenvragen.

Kids XXL en kindernevendienst

De afgelopen maanden hebben we samen met de kinderen een aantal leuke activiteiten mogen doen:

- Op 30 januari hebben we rondom een echt kampvuur geluisterd naar het verhaal van Elia en de Baälpriesters.
- Op 6 maart was een Kids XXL over het thema 'op reis', met het verhaal uit Exodus over de uittocht uit Egypte en een spel.
- Op 19 april hebben we tijdens de paasdienst geluisterd naar het paasverhaal en mooie bloemen gemaakt.
- En op 22 mei was er ook een leuke activiteit (bij het ter perse gaan van deze Kredo zijn er nog geen verdere details bekend).

Het is inmiddels juni, dus de zomervakantie komt steeds dichterbij! Maar voor het zover is hebben we nog twee activiteiten:

- Op **12 juni** is er van 10.00 tot 11.00 uur een Kids XXL in Irene.
- Op **3 juli** is er kindernevendienst als onderdeel van een speciale kerkdienst waarin de kindernevendienst afscheid neemt van de 12-jarigen en de 4-jarigen welkom heet.

We hopen op je komst. Tot dan!

Groetjes, namens de kindernevendienstcommissie,
Edwin, Femke, Rita, Gerda, Liesbeth en Willemien

Scavenger hunt

Op 22 mei klonken ook jeugdige stemmen in de kerk. Jongeren uit Twello, Teuge en Apeldoorn maakten jacht op juiste antwoorden op vragen in en om de Dorpskerk!

Gewapend met mobiel - om foto's en filmpjes te kunnen maken - gingen de groepjes aan de slag. Wat voor filmpje zit er verscholen onder de YouTube-link, waar is toch die detailfoto van en wow wat een geschiedenis hangt er in en aan de Dorpskerk. Zelfs ds. Ary had Google en een uurtje praktijken nodig bij sommige vragen. Het was een nek-aan-nekrace tussen de jongens en de meisjes, maar de dames konden als overwinnaar naar huis. De volgende jeugdactiviteit is op **26 juni!**

Werkgroep Jeugd,
ds. Ary, Willemien en Rosa

WERKGROEP PASTORAAT

RONDOM DE GEMEENTE

Waar hemel en aarde elkaar raken

Geboren en getogen aan de kust ben ik gek op wind, zee en strand en alles wat daar gedijt te

midden van de elementen. De krijsende meeuwen en de driftig heen en weer dribbelende strandlopers. Het stuivende zand. Het dansend schuim dat samen met krabbetjes, kwallen en schelpen aanspoelt bij vloed en op strand achterblijft bij eb.

Als je aan de vloedlijn staat en uitkijkt over het strand en de zee kun je aan de horizon zien dat hemel en aarde elkaar raken. Ik voel me daar dicht bij de Schepper.

Muziek en beweging zijn voor mij een mooie manier om aan deze gevoelens van verbondenheid vorm te geven. Waar woorden tekort (kunnen) schieten, raakt muziek voor mij vaak de kern. Het ruisen van de golven en het gieren van de wind samen met de vogelgeluiden klinken mij als muziek in de oren.

Als kind combineerde ik muziek en beweging al. Ik huppelde altijd naar school en daardoor vielen binnen drie maanden de gaten in de (spek)zolen van mijn schoenen. Als ik een boek zat te lezen, zat ik onderhand te neuriën en gaf ik met mijn voet de maat aan. Al 40 jaar ben ik de dansende wereld van verschillende culturen, geloven en landen aan het verkennen. Muziek en dans verbindt en je hoeft elkaars taal niet te spreken om elkaar toch te begrijpen.

*You and I we're like two rivers
Run and fall down to the sea
When we meet we're lost forever
Lost forever you and me*

*You are the call, I am the answer
You are the wish and I am the way
You the music, I the dancer
You are the night and I am the day
You are the night and I am the day*

De Dannan - The Call and The Answer

Recent ben ik in aanraking gekomen met sacrale dans. Sacrale dans wordt ook wel mediteren in beweging genoemd of bidden met je lichaam. Ik hoop jullie in het najaar deze manier van meditatie een keer te laten ervaren. Het mooie van deze manier van bewegen is dat het ook zittend kan en geldt voor alles waarvan je gelooft dat het tussen hemel en aarde is. Kennis maken met zittend bewegen op muziek uit verschillende culturen kan ook tijdens de lunch voor statushouders op 26 juni.

Blik op de horizon

Ik heb altijd een hoofd vol met ideeën en het is heerlijk om naar de horizon te staren en inspiratie te krijgen hoe hemel en aarde elkaar te laten ontmoeten. Heerlijk om te merken dat er onder onze predikanten, gemeenteleden en ambtsdragers ook mooie ideeën leven en hoe deze vorm te geven en te delen met anderen.

Zondag 11 september is het startzondag en ligt er weer een heel jaar voor ons met mogelijkheden tot bewustwording, verbinden en ontmoeten. Binnen de verschillende gremia, werkgroepen en commissies wordt er al gebroed op uitwerking van alle ideeën. In de volgende Kredo meer hierover.

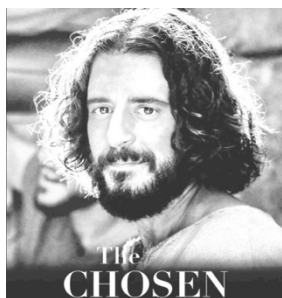
Een inspirerende en opbouwende groet,
Rosa van der Tang

ALGEMENE BERICHTEN

Weekendiensten

4 - 5 juni ds. Hanneke Diermanse
11-12 juni ds. Menno Valk
18-19 juni ds. Ary Braakman
25-26 juni ds. Menno Valk

The Chosen nader bekeken

Heb je altijd al willen weten hoe Jezus leefde? Wie Hij tegen kwam in Zijn tijd op aarde? Waar sprak Hij over? Wat maakte hij mee? *The Chosen* is een videoserie over het leven van Jezus. De serie geeft een betrouwbare inkijk in het dagelijkse leven in Israël rond het begin van onze jaartelling en is gratis

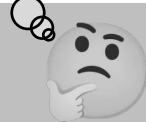
te zien via YouTube of via de app. Meer weten? Scan de QR-code of kijk op www.thechosen.nl

...lijkt me interessant. Toch maar aanmelden....

WE GAAN STARTEN!

5 september 15.00-17.00 UUR
GEBOUW IRENE

We gaan in een serie bijeenkomsten telkens één aflevering van ca. 45 minuten bekijken en bespreken. Hoewel er een chronologische samenhang is, kun je elke aflevering ook prima afzonderlijk bestuderen. Hopelijk leren we zo bij elke bijeenkomst Jezus beter kennen en begrijpen we meer en meer wat de bedoeling is van Zijn aanwezigheid op aarde.

Wil je meer weten of meedoen? Stuur een mailtje of bel even voor meer info. We hebben al wat aanmeldingen binnen maar ook jij bent van harte welkom!

Hartelijke groet,
Gerit Moll

OMZIEN NAAR

In deze rubriek noemen wij de namen van gemeenteleden die voor langere tijd elders worden verpleegd of revalideren, en ook oudere gemeenteleden die buiten Twello in een verpleeghuis of zorgcentrum wonen, en die graag de band met de gemeente willen behouden. In de drukversie van Kredo staan de namen genoemd.

Verras hen eens met een kaartje, een bezoekje...! Weet je iemand die op ons lijstje ontbreekt, zie je dat er iets niet klopt, schroom niet het ons te vertellen.

WIJ GEDENKEN

In deze rubriek noemen wij de namen van gemeenteleden die zijn overleden. In de drukversie van Kredo staan de namen genoemd

Als onze hulp tekortschiet, een gebed:

*God,
ongevraagd en plotseling
komen ze op onze weg,
de problemen van anderen.
En we kunnen ze wel
naast ons neerleggen
en gewoon doorlopen,
maar dat voelt niet goed.*

*Toch weten we niet altijd
een oplossing – blijven
we zitten met vragen,
en knaagt het gevoel
dat we eigenlijk
méér hadden willen doen.*

*Daarom bidden we u:
wees met al die mensen
die een weg moeten gaan
die moeilijk is en niet meevalt.
Geef ze moed en kracht.
Laat ze iemand tegenkomen
die hen echt kan helpen.*

Greet Brokerhof-van der Waa, Zeg het maar gewoon 3

Gebedsgroep *jouw verhaal*

Geef je ogen de kost!

Wat een merkwaardige uitdrukking is dat: 'geef je ogen de kost'. Je ogen voedsel geven? Hoe dan? Als zo'n uitdrukking in mijn gedachten komt wil ik er vaak meer van weten en dan ligt via internet een wereld van kennis voor me open. Zo blijkt deze uitdrukking 'goed opletten, zeer aandachtig kijken' te betekenen en komt het woord 'ogen' meer dan 900 keer voor in de Bijbel. Daarmee staat het in de top van meest gebruikte zelfstandige naamwoorden in de Bijbel. Blijkbaar belangrijk dus!

Wat geef je je ogen de kost?

Dat je je ogen voedt door te kijken, lijkt me logisch. Er is heel veel over geschreven, gezongen en geschilderd en dat geeft aan dat veel mensen zich hiermee bezig hebben gehouden. Er wordt ook wel gezegd dat 'je ogen de vensters (ramen) zijn van je ziel'. Anders gezegd: dat waar je naar kijkt gaat via je ogen naar je ziel. En daarmee is het dus belangrijk wáár je naar kijkt. En kun je de vraag stellen of hetgeen je ziet voedend is voor je ziel of dat het junkfood is waar je alleen maar beroerd van wordt?

Effect van het goede zien

Het heeft verstrekkende gevolgen als je er een gewoonte van maakt 'het goede' te willen zien. Wat goed is voor mijn ogen en dus goed voor mijn ziel is een vraag die me vaak bezighoudt. Is het goed om naar beelden kijken waarin de ellende van oorlogsgeweld, hongersnood en andere rampen worden getoond of moet ik deze juist vermijden? Moet ik wel of niet naar films kijken waarin geweld wordt gespeeld en onrecht wordt gedramatiseerd? Het blijft een zoektocht waarvan ik achteraf vaak weet of het een juiste keuze was. En als ik dan een goede keuze heb gemaakt ontdek ik dat dit als balsem voor mijn ziel is geweest. Wat mijn ogen dan hebben gezien (en mijn oren hebben gehoord) maakte mij blij en rijker dan ervoor. Het blijkt goede kost te zijn geweest en dat smaakt naar meer!

Iedere week bidden we om goed zicht op de ander en onszelf. We nemen de tijd om elkaars verhalen te horen over wat er goed gaat en waar we ons zorgen over maken. En dit alles vertellen we aan God in de overtuiging dat Hij ons hoort. We danken voor de zegeningen die we hebben gezien en vragen of God uitkomst wil geven in moeilijke situaties. Dat is vaak een lange lijst en soms valt het ons zwaar om dat allemaal te benoemen. Je zou ons erg helpen als je mee wilt doen, want ook hier geldt: elkanders lasten dragen wij.

Weet je welkom om met ons mee te doen! Elke maandag van 13.15 tot ca. 14.30 uur in Irene. Wil je voorbede laten doen? Stuur een berichtje of bel even. We bidden graag met je en voor je.

Hartelijke groet,

Gerit Moll

E: gebedsgroep@pkn-twello.nl

U bent van harte uitgenodigd voor 'Aan Tafel' op **dinsdag 14 juni**.

Vanaf 17.00 uur staat er een drankje klaar voor een gezellig samenzijn in The Basement (kelder Irene). Om 17.30 uur wordt de maaltijd geserveerd.

De kosten bedragen 5 euro per persoon. U kunt zich opgeven bij Hetty Harmsen,

Opgeven kan tot en met zondag 12 juni. Mochten we rekening moeten houden met een dieet, dan horen wij het graag.

De volgende maaltijd is op maandag 11 juli.

Namens de kookploeg van 'Aan Tafel',

Hetty Harmsen en Liesbeth Hokken

E: aantafel@pkn-twello.nl.

Burgemeester helpt mee met opruimen zwerfafval

Heb je het gezien zaterdag 14 mei? De zwerfafvalruimers van de Groene Dorpskerk Twello zijn weer aan het opruimen geweest. van burgermeester Paula

Ditmaal met hulp Jorritsma-Verkade.

Omdat zij nog niet zo bekend is in het dorp kon ze vrij meelopen zonder direct aangesproken te worden. Een

prachtige zonnige dag, maar ook veel wind de voorgaande dagen en daardoor veel papier in de bosjes. Paula heeft al

enige ervaring met zwerfafval. Ook in haar huidige woonplaats Woudrichem hielp zij mee met opruimen. Dat was te zien, in het centrum van Twello werd elk papiertje uit de plantenbakken geraapt. Wat fijn dat we een burgermeester hebben die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan!

We begonnen de middag eerst met koffie of iets fris. Gezellig bijkletsen, kennis maken met de burgemeester en daarna in diverse groepjes de straat op.

Het hele jaar door gaan de leden op pad om zwerfafval op te ruimen. De een loopt meerdere keren per week, een ander eens per maand, daar is iedereen vrij in. Misschien heb je ze al eens zien lopen of heb je gemerkt dat er minder zwerfafval ligt. Opschonen van het dorp is een taak voor ons allen!

Opvallend was dat er minder zwerfafval werd opgehaald. Door statiegeld op plastic flesjes en het niet meer hoeven dragen van mondkapjes was er duidelijk minder afval. Maar er zijn ook veel mensen bewust bezig met duurzaamheid. Ook op de scholen is aandacht voor het milieu, een goede ontwikkeling.

Samen kunnen we de gemeente schoonhouden. Wil je een keer meelopen? Geef je dan op via groenekerkerk@pkn-twello.nl

De volgende activiteit is op 9 juli om 10.00 uur.

Een leuke, nuttige en gezellige activiteit!

Johan, Jojanneke, Piet, Roel

Kijk uit je doppen!

Laatst stond ik een poosje te kijken bij het nieuwe insectenhotel aan de Doornweerdstraat. Er bloeiden nog nauwelijks bloemen, maar het hotel werd al druk bezocht. Blijkbaar vonden de solitaire bijen en andere insecten al eten genoeg en zochten ze een nestplaats. De eerste hotelkamers waren dan ook al voor zien van eitjes, stuifmeel en nectar en waren dichtgemetseld. Ik ben benieuwd of we daar straks jonge insecten uit zien komen!

Ik merkte dat ik meer zag toen ik langer bleef kijken: het werd steeds leuker! En steeds meer kwam er een hernieuwd besef hoe wonderlijk dit allemaal gaat. En als vanzelf kwam een tekst in mijn gedachten: 'Hoe talrijk zijn uw werken, HEER. Alles hebt U met wijsheid gemaakt'. Als ik goed kijk zie ik zoveel meer. Ik zie dat er een gigantisch, complex en eindeloos gevarieerde aarde is vormgegeven. Ik vind Gods vingerafdrukken overal: in heel kleine en ogenschijnlijk gewone dingen, zoals een unieke bloem aan een struik, een zoemend insect die vanzelfsprekend haar weg weet.

Dit alles bedenkend kan ik niet geloven dat dit alles is ontstaan uit een grote knal. Of dat een Grutto is voortgekomen uit een vliegende dino omdat Charles Darwin dat heeft opgeschreven in zijn boek 'De oorsprong van soorten' en dat deze

gemeenschappelijke afstamming van alle leven de enige logische verklaring is voor het leven op aarde. En dat alleen het recht van de sterkste geldt, die zal alleen overblijven. Aan m'n hoela, het is veel logischer om te geloven in een Schepper dan in de evolutietheorie.

Later vond ik de tekst terug in Psalm 104, een lofzang op de schepping, die begint met: 'Prijs de HEER, mijn ziel. HEER, mijn God, hoe groot bent U'. Een heerlijke Psalm om te zingen als je een wandeling maakt en je ogen goed de kost geeft!

*Then sings my soul, my Saviour God, to Thee,
How great Thou art! How great Thou art!
Then sings my soul, my Saviour God, to Thee,
How great Thou art! How great Thou art!*

De bloembermen komen in bloei en daarom is het leuk om weer een excursie naar de bloemberm aan de Doornweerdstraat te maken. Tussen het hoge gras vind je er prachtige mini-leefwerelden. Op zaterdag 11 juni vanaf 10.00 uur ben je van harte welkom om dit mee te maken. Met behulp van de gratis app's PlantNet en Obsidentify kun je ontdekken waar je naar zit te kijken. Via de Google Playstore of Apple Appstore kun je ze downloaden en gelijk gebruiken.

Gerit Moll

Akkerrandenbeheer

In het aprilnummer van Kredo is een oproep gedaan voor een of meerdere personen om met mij te onderzoeken of het zogenoemde 'akkerrandenbeheer' ook mogelijk is bij één of meerdere agrarische pachters van onze kerkelijke gemeente.

Wel, dat heb ik geweten! De telefoon stond roodgloeiend en de liefhebbers stonden opgesteld in rijen van vier in de Schoolstraat. NIET DUS! Ik heb de heer A. Menkveld benaderd of hij met mij dit project wilde trekken. Hij heeft hier positief op gereageerd. Dhr. Menkveld is met zijn vrouw een jaar geleden in Twello komen wonen en ze zijn lid van de PKN in Twello.

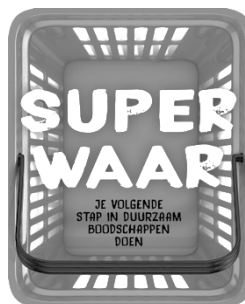
Dhr. Menkveld is gepensioneerd rentmeester van het Kantoor Kerkelijke Goederen (K.K.G.) en ik heb 'zaken' met hem gedaan toen ik kerkrentmeester was in Wilp.

We zullen nu eerst de kerkenraad schriftelijk benaderen omtrent onze te nemen stappen.

Belangrijk is dat de kerkenraad ons toestemming geeft om in contact te komen met de beide rentmeesterkantoren.

Het begin is gezet en wij houden je op de hoogte van onze activiteiten.

Harry van Keulen

De werkgroep van de groene kerk PKN Twello wil milieubewustwording in en buiten de kerk in Twello bevorderen.

Op **20 september 2022** organiseren wij een interactieve workshop onder leiding van Alfred Slomp, een

inspirerende verteller en kenner van de dynamiek rondom keuzes. Voor meer info zie: www.godindesupermarkt.nl

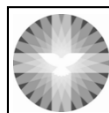
Deze workshop start om 20.00 uur (inloop met thee of koffie vanaf 19.30 uur) in Irene, Dorpsstraat 8, 7391 DD Twello.

Op een later tijdstip willen wij een supermarkt safari organiseren in een van de supermarkten in Twello. Tijdens deze safari gaan wij samen met geïnteresseerden in de supermarkt al winklend kijken hoe lastig of eenvoudig het in een supermarkt is om duurzaam boodschappen te doen. Al met al een gezellige en waarschijnlijk leerzame avond.

Meer info? Mee doen?

Op de website van onze kerk vind je meer info over onze acties. Zie: groenekerkgroen-nieuws.

Met een duurzame groet,
Werkgroep Groene Kerk
Piet, Jojanneke, Gerit, Roel en Johan

KERKENRAAD

De koers van onze kerk

Wat is de koers voor de komende jaren van onze kerk. Ik denk dat als we dit aan al onze kerkleden zouden vragen, we veel verschillende antwoorden krijgen. Maar als kerk werken we al vijf jaar vanuit dezelfde missie. Deze missie luidt: 'De Protestantse

Gemeente Twello wil graag een inspirerende geloofsgemeenschap zijn. Een plek waar je samenkomt om God en elkaar te ontmoeten, waar je geloof, vertrouwen, verbondenheid, dankbaarheid, wanhoop en onrust, hoop en troost met elkaar deelt en beleeft. We willen ook buiten de kerkmuren, midden in de samenleving van het dorp, deze levende open kerk zijn. Een kerk waar we biddend zoekende zijn om vorm te geven aan deze geloofsgemeenschap voor nu én de toekomst.'

**Onze missie
Levend maken!**

In de komende maanden gaan we weer de jaarplannen voor het volgende seizoen opstellen. We doen dit vanuit de missie die hierboven is vermeld. Hoe kunnen we als kerk die inspirerende geloofsgemeenschap zijn, voor een zo'n breed mogelijke groep mensen? Wat is hiervoor nodig? Veel activiteiten zijn er tijdens de coronatijd niet doorgegaan, maar zijn gelukkig inmiddels weer opgestart. Maar mis je activiteiten of vergeten wij zaken, laat het dan weten.

Hoe kunnen we intenser God ontmoeten? Hoe kunnen we elkaar hierbij helpen? Hoe kunnen we onszelf meer en vaker openstellen om deze ontmoeting ook echt waar te maken. God is er steeds, maar wij kijken zo vaak de verkeerde kant op. Hoe kunnen we onze mooie kerkdiensten nog toegankelijker en inspirerder maken? Als kerkenraad hebben we hierover gesproken, verderop in Kredo lees je hier meer over. Heb jij hier ideeën over? Laat het weten.

En hoe kunnen we nu ook buiten de kerkmuren die levende open kerk zijn. Wat doen we voor onze (brede) omgeving? Wat kunnen we nog meer doen voor mensen in onze nabijheid die het minder gemakkelijk hebben, die aangewezen zijn op de voedselbank, die als vluchtelingen een klein kamertje krijgen toegewezen, die met zichzelf in de knoop zitten, die verward zijn maar waar geen zorg

voor is, die ..... Wat kunnen wij doen, heb je ideeën, laat het weten.

Laten we met elkaar die inspirerende geloofsgemeenschap zijn, waar we God door laten glimlachen. Niet alles kan, niet alles hoeft, maar .... laten we het met elkaar én met God doen.

Ontruimingsoefening

Op 15 mei was het zover, we hielden in de kerk onze eerste echte ontruimingsoefening. De oefening was goed voorbereid door het college van kerkrentmeesters. Ik denk, maar ik ben geen deskundige, dat de oefening geslaagd is. Naar aanleiding van de oefening zijn er bij de kerkenraad constructieve opmerkingen binnengekomen met als doel nog beter voorbereid te zijn op een noodsituatie, die hopelijk nooit komt. Het college van kerkrentmeesters zal de ontruimingsoefening evalueren en de binnengekomen opmerkingen hierbij bespreken. We zullen hier zeker nog meer over horen.

Vredeswake

We gaan voorlopig door om iedere donderdagavond een vredeswake te houden. Met elkaar wordt er een lied gezongen, een gebed uitgesproken, stilte gehouden en een

kaarsje aangestoken. We houden elkaar als gemeente vast bij het verschrikkelijke geweld in Oekraïne. We staan stil bij alle mensen – in Oekraïne en in Rusland – die hierdoor worden getroffen en bidden om Gods onmisbare hulp. De wekelijkse Vredeswake begint om 19.30 uur.

Elvis-kerkdienst:

'There's a sweet, sweet Spirit in this place'

Op zondag 5 juni 2022, Pinksteren, zal er een speciale Elvis-kerkdienst gehouden worden in onze kerk. In augustus 2022 is het 45 jaar geleden dat Elvis Presley overleed. Hij werd de eerste superster die met zijn goede looks, stem en kledingstijl de jongeren in de jaren vijftig inspireerde. Hij mengde gospel, country en rhythm and blues tot rock and roll. Met Heartbreak Hotel wist hij de jonge John Lennon, Keith Richards en Bob Dylan te inspireren.

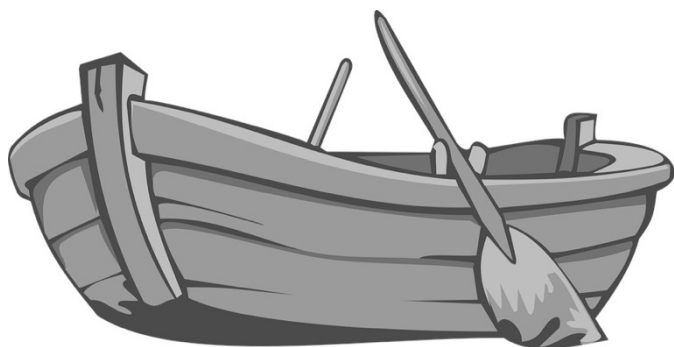

Elvis' carrière kende ups en downs: hij heeft twee jaar in militaire dienst gezeten in Duitsland, hij maakte jarenlang B-films, maar 50 jaar geleden, in 1968, maakt hij een comeback. De jonge Bono van U2 zag dat concert op tv en wist: 'Ik wil rockster worden'.

Wat veel mensen niet weten is dat Elvis het liefst gospels zong, van het begin van zijn carrière tot zijn laatste concert in 1977. Elvis overleed namelijk op 42-jarige leeftijd in 1977. Hij was verslaafd aan medicijnen: pillen. Die had hij leren slikken in zijn diensttijd. Hij zag er geen kwaad in. Helaas leidde het tot een ongelukkig en depressief einde van zijn leven. Maar de boodschap zondag is: zelfs al eindig je als Elvis, je valt niet uit Gods hand.

In de Elvis-kerkdienst horen we het levensverhaal van Elvis met enkele van zijn grootste hits, en we horen en zingen **samen** veel Elvis-gospels. Het is verder ook 'gewoon' een kerkdienst met toepasselijke Bijbellesing en gebed voor Pinksteren.

Dominee Fred Omvlee zingt een aantal Elvis-gospels **onder begeleiding van de band The Rising Clouds**. Dominee Fred Omvlee is Elvis-fan en organiseert al 20 jaar Elvis-kerkdiensten, waarmee hij in heel Nederland, maar ook in Indonesië, Berlijn en Paradiso optrad.

Vaar je mee?

Als kerkenraad hebben we het plezierig met elkaar en werken op een goede manier constructief samen. Ondanks dat het mooie werk van de kerkenraad voor onze gemeente mede noodzakelijk is om door te kunnen gaan, vinden wij onvoldoende nieuwe kerkleden die met ons – als ambtsdrager – de schouders eronder willen zetten.

Op de gemeenteavond van 31 mei was in Irene een boot geplaatst. Hieraan was de vraag gekoppeld wie met de kerkenraad wil meevaren. Wie neemt

deel aan onze gezellige cruise? We zoeken roeiers om vooruit te blijven komen en stuurlieden en kapiteins om op koers te blijven. De boot zal de komende zondagen zichtbaar in de kerk gezet worden, als 'beeld' voor de vacatures in de kerkenraad.

Naast de vacature van ouderling pastoraat, ontstaan er de komende maanden nog enkele cruciale vacatures. Zo vertrekken een diaken die tevens voorzitter van de ZWO-commissie is, de voorzitter van de diaconie en de voorzitter van de kerkenraad. De reële vraag is of we – indien we deze vacatures niet ingevuld krijgen – de boot op koers kunnen houden. Want we willen toch niet dat onze boot onbestuurbaar wordt en op de klippen loopt? Overweeg je om mee te varen in de kerkenraadsboot? Bel dan even met Bert Hokken, voor een 100% vrijblijvend gesprek. We willen graag een vacature passend maken bij jouw competenties en qua omvang zo inrichten dat die past bij de tijdsomstandigheden die jij hebt.

Eredienst

De kerkenraad heeft met een afvaardiging van de werkgroep eredienst gesproken over de taak van de commissie eredienst. Voor het komende jaar zal de commissie zich beperken tot de organisatie van een viertal diensten. Daarnaast geven zij de kerkenraad adviezen ten aanzien van bepaalde thema's. Voor dit jaar zijn de navolgende thema's gekozen:

- Vaker een lied in de eredienst zingen wat aangedragen is – en mogelijk toegelicht wordt – door een gemeentelid;
- Een korte dienst met napraatmoment over de dienst;
- Een korte dienst op een doordeweekse avond;
- Een koffiebijeenkomst met bijvoorbeeld een korte video en de mogelijkheid om hier verder over te spreken;
- Andersoortige muziek in de kerk door gemeenteleden of een koor, band of zanger; Eens een bijzondere vormgeving van de dienst,
- zoals een verhalenverteller, Top 2000-dienst of nog anders.

Vervolgens spraken wij met elkaar over onze beleving van de zondagse eredienst. Woorden die deze beleving weergeven zijn: *God eren, bezinning, inspiratie, ontmoeten, rustmoment, muziek, gebed en omzien naar elkaar*. We vinden de diensten zoals

deze nu zijn mooi en inspirerend, maar menen gelijktijdig dat de diensten ‘beperkt lossen’ mogen zijn.

Niet alle vaste gebruiken hoeven wekelijks exact hetzelfde te zijn. Zo kan als schriftlezing ook wel eens een andere bron dan de Bijbel gebruikt worden. Een deel van de dienst mag zo af en toe op een andere manier gestalte krijgen (beelden, uitbeelden, activiteit). De taal die we in de kerkdienst gebruiken kan soms meer de taal van mensen onder elkaar zijn, waardoor de diensten nog toegankelijker zijn. Er mag gevarieerd worden in de stijl van de muziek, de liederen, de stiltes, de gebeden en de vorm van de overdenking. Stiltes voor en in de dienst, worden heel verschillende beleefd. Geen lange stilte voor de dienst afdwingen. In de dienst bepaalt de voorganger de stiltes, dat hoeft niet iedere week hetzelfde te zijn. Samengevat: we willen de structuur en de vorm van de kerkdienst niet rigoureus wijzigen, maar de structuur en vorm mogen minder dwingend gehanteerd worden waardoor er misschien iets meer gevarieerd wordt zonder dat alles helemaal anders wordt.

We willen allemaal waarschijnlijk wat anders, maar als kerkenraad stelden we vast dat het belangrijk is dat we elkaar – over en weer – wat gunnen. Over dit onderwerp zijn we nog lang niet uitgepraat en waarschijnlijk raken we er ook niet over uitgepraat en zal er door de jaren heen misschien steeds een klein beetje gewijzigd worden zonder dat de boodschap anders zal zijn. Want Gods liefde is er altijd geweest en zal er altijd zijn. Maar de tijdsgeest mag ook zijn weg vinden in de kerkdiensten.

Misschien mooi om op een volgende gemeenteavond weer eens verder met elkaar over dit thema te praten.

Tot slot

We beginnen in juni met Pinksteren. Pinksteren is hét feest van ons geloof, we vieren de komst van de heilige Geest, die ons alles in herinnering brengt wat Jezus ons leert (Joh. 14: 26). Laten we de Geest die ruimte geven waardoor we met elkaar die inspirerende geloofsgemeenschap vormen, voor onszelf en voor derden, zodat we steeds vaker God ontmoeten!

Namens de kerkenraad,
Bert Hokken, voorzitter

E: voorzitter@pkn-twello.nl

Eerste steen

Eind april kregen we een mailtje van Annemarie de Knecht-van Eekelen met de volgende inhoud:

Beste mensen,

Mijn grootvader, M.A. van Rhijn was voor de oorlog dominee in Twello. Ik heb bij mij thuis een steen die hoort bij de bouw van de pastorie in 1926. Zie foto. Ik weet niet meer hoe die steen bij mij is gekomen, maar ik hoop dat u er belangstelling voor heeft. Ik kan met u een afspraak maken, om de steen bij u te komen brengen. Graag hoor ik van u.

Vriendelijke groeten,

Annemarie de Knecht-van Eekelen

Dit maakte mij nieuwsgierig; hoe kan dit? Waar komt de steen vandaan? Van welk gebouw is dit? Snel dus op zoek en nagevraagd bij Gerrit Bokdam. Gerrit kon mij vertellen dat het waarschijnlijk de eerste steen van de voormalige pastorie op Dorpsstraat 2 was. In 1926 is deze pastorie in opdracht van de hervormde kerk gebouwd en ds. Marie Alexander van Rhijn heeft deze steen toen geplaatst.

Ds. Van Rhijn was predikant van 1910 tot 1935 in onze gemeente. De pastorie is tot 1970 in gebruik geweest door onder andere de dominees Van Rhijn, Steenbeek en Engelsma. In 1970 verkocht de kerk het pand aan de gemeente Voorst. Deze verbouwde het pand en vestigde er de dienst Sociale Zaken in. Onder nog steeds niet opgehelderde omstandigheden brandde het pand op 17 juni 1975 af.

Met deze informatie nam ik weer contact op met Annemarie de Knecht. Zij is de kleindochter van ds. Van Rhijn. Zelf heeft ze hem niet gekend maar van haar moeder en oudere broer en zus heeft ze verhalen gehoord van logeerpartijen in de pastorie. Ook de 'overtuin' (tuin aan de overzijde van de Dorpsstraat) was een begrip in de familie. Ds. van Rhijn kwam vanuit Apeldoorn. In de familie gaat het verhaal dat Van Rhijn besloten heeft om uit het keurige Apeldoorn weg te gaan vanwege zijn 'wilde' zonen. Deze waren nogal ondernemend en liepen vaak buiten de gebaande padjes. En dat kon in het keurige, koninklijke Apeldoorn niet. Of dit verhaal waar is weet niemand meer.

Hoe de eerste steen van de nieuwe pastorie bij haar terechtgekomen is weet ze niet meer. Waarschijnlijk via haar ongetrouwde tante waarvan de nalatenschap naar haar moeder ging. Binnen de familie Van Rhijn heeft Annemarie gevraagd of iemand de steen wilde en of iemand nog wat meer wist van de pastorie. De steen mocht terug naar Twello en zodoende werd er met ons contact gezocht. Een afspraak was snel gemaakt. Een neef had nog een bijzondere opdacht. *"Als Annemarie in Twello arriveert, dan ook gaan kijken bij de bomengroep op de hoek Binnenweg/Domineestraat, naast de pastorie; die bomen stonden in de tuin van de pastorie, en in de bast is*

gekerfd: A.N. van Rhijn, zeker een vriendje van Tante Annetje, de moeder van Annemarie, met een scherp zakmes."

Zaterdag 21 mei kwam Annemarie samen met haar man bij mij om de gevelsteen terug te brengen. Na gezellig verhalen uitgewisseld te hebben zijn we uiteraard eerst naar de kerk gegaan om deze te bekijken en het predikantenbord kreeg natuurlijk veel aandacht.

En toen op zoek naar de plek van de oude pastorie. Natuurlijk is daar nu niets meer van te zien en naar mijn weten is de Domineestraat ook wat verlegd want je kunt je niet voorstellen dat op die plek zo'n groot huis heeft gestaan

Maar natuurlijk ook op zoek naar de tekst in de bomen. En jawel hoor, de grote bomengroep staat er nog steeds en na enig speurwerk kwamen we ook nog de inkerving tegen.

Voor zover we het kunnen lezen:

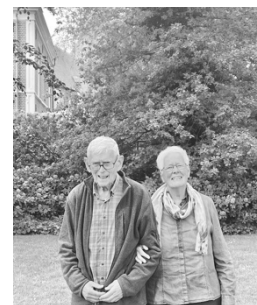

.....
**JAN W
 STEENBEEK
 MTM
 MAN
 A M v RHIJN
 DE
 DOMINÉ**

Leuk om te zien dat dit na zo'n 90 jaar weer betekenis krijgt.

Al met al een mooie zoektocht en een waardevolle ontmoeting. Voor de steen zullen we een mooi plekje zoeken. Annemarie; hartelijk dank voor de steen en het terug brengen.

Peter de Jonge

TAAKGROEP DIACONAAAT

De zonnebloemenactie voor Oekraïne heeft een mooi bedrag opgeleverd: € 500,- De diaconie heeft dit bedrag overgemaakt naar Giro 555.

Zomerse lunch in Irene

De mensen van de Dorpskerk willen graag dorpsbewoners met een niet-Nederlandse achtergrond en vluchtelingen uit Oekraïne ontmoeten.

Voel je welkom om 26 juni aan te schuiven bij een lunch in

Irene! Voor de kinderen zijn er spelletjes en tijdens het eten wordt gezorgd voor een muzikaal vleugje uit ieders eigen cultuur.

Het is leuk als je een, voor jou traditioneel, gerecht wilt maken en/of meenemen. Eventueel gemaakte kosten worden vergoed.

Waar: Irene, Dorpsstraat 8

Wanneer: zondag 26 juni 2022

Tijd: 12.00 tot 14.00 uur

Aanmelden is nodig, graag voor 20 juni. Graag aangeven met hoeveel personen (volwassenen en kinderen) en of er een traditioneel gerecht wordt meegebracht.

Opgave kan bij:
diaconie@pkn-twello.nl

ZENDING, WERELDDIACONAAAT EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Bloemengroet

Op zaterdagmorgen 4 juni, de dag voor het Pinksterfeest, zullen er rond 11.00 uur een paar honderd Gerbera's in verschillende kleuren klaarstaan op het Marktplaatsplein om uitgedeeld te worden aan het winkelend publiek.

Aan de bloem is een kaartje bevestigd met de gegevens van onze Dorpskerk en van de r.-k. Sint-Martinuskerk met de uitnodiging daar eens te komen kijken. In een dienst op zondagmorgen of in

het stiltecentrum of de Mariakapel. Of op de website! Tevens staat erop dat de kerken van Twello de ontvanger van de bloem gezegende Pinksterdagen wenst en dat men de bloem natuurlijk zelf kan houden maar ook kan doorgeven aan iemand die wel een steuntje in de rug kan gebruiken!

Rond 11.00 uur beginnen we met een aantal vrijwilligers uit beide kerken met het uitdelen.

Het doel van deze actie is: ons als kerken zichtbaar maken in Twello en verbindingen te leggen, ook met niet-kerkelijke mensen. Door de vraag de bloem door te geven vindt op een andere plek misschien ook een mooi contact plaats! Misschien zien we jou ook nog.

Deze actie wordt georganiseerd door de werkgroep ZWO samen met de werkgroep Caritas van de Sint-Martinuskerk.

Namens de werkgroep ZWO,
Wim Telgen en Mieke Koers

De ZWO heeft leden nodig!

Joop Hendrikse is jarenlang (25 jaar, hij weet het zelf niet meer) lid geweest van de werkgroep ZWO. Nu is het tijd om daarmee te stoppen. In mei is zijn laatste vergadering geweest. We zullen zijn ervaring en inzet missen.

Ook de voorzitter, Piet Ruijsbroek, stopt aan het eind van het jaar. Dat betekent dat we dringend nieuwe leden nodig hebben, want Mieke Koers en Wim Telgen kunnen de kar niet alleen trekken.

Wat de werkgroep ZWO doet? Onder andere:

- 2 keer per jaar organiseren van een kerkdienst
- verkopen van broodjes gezond rond dankdag voor gewas en arbeid
- voor Pinksteren uitdelen van bloemen in het dorp
- schrijven van brieven samen met Amnesty
- promoten van collecten voor organisaties waar gemeenteleden actief bij betrokken zijn

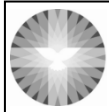
Best nog veel activiteiten rond zending en werelddiaconaat.

Misschien ook een mooie gelegenheid om naast de bestaande activiteiten iets nieuws op te zetten. Je samen inzetten voor mensen dichtbij of veraf. In deze tijd nog steeds hard nodig.

Lijkt het jou iets? Wil je je op een of andere manier inzetten voor ZWO? Geef je dan op bij een van de leden of de voorzitter Piet Ruijsbroek.

Werkgroep ZWO

OECUMENE

B&I Twello

Impressie 'De natuur als coach' op 21 april 2022

In de aankondiging van deze avond vertelde Yoke de Wilde: "Ik rijd met mijn auto in Arizona, door een volkomen lege woestijn. Geen medeweggebruikers, geen bomen, geen dieren, geen huizen. Dan opeens zie ik een paar kraampjes van Navajo-indianen langs de weg. Ik stop en zie mensen in prachtig gekleurde kleding met enorme sieraden om. Als ik kijk naar kleine zilveren ringetjes op zijn kraam, zegt de Navajo man: "You must be Dutch or German. You always look for small beauty. That is a pity. Look!" En hij wijst met een breed gebaar om zich heen. De zon schittert op zijn zilveren, turquoise en bloedkoralen sieraden. "We walk the Beauty Way". Het zoveelste mooie inspiratiemoment tijdens mijn reis van zeven maanden in 1990/'91, alleen, door het zuidwesten van Amerika.

Mijn hele leven al voel ik een enorme aantrekkingskracht en verbondenheid met oude natuurlvolken. Ik heb altijd het sterke gevoel gehad dat deze volken over waardevolle kennis en wijsheid beschikken over de natuur. Immers, zij leven al duizenden jaren succesvol met de aarde samen. Ik wilde heel graag van hen leren. Tijdens mijn reis door de Verenigde Staten ontmoette ik de Navajo, Hopi en Pueblo-indianen".

Op 21 april vertelde Yoke in Bibliotheek Twello over haar fascinatie voor de wijsheid van de 'Native-Americans', die door ons 'indianen' worden genoemd. Als jonge vrouw ging ze, helemaal alleen op reis, op zoek naar hun wijsheid en moest soms echt moeite doen om die wijsheid te op te sporen. Nee, dat ging niet vanzelf. Deze mensen zaten namelijk helemaal niet te wachten op weer een Europeaan, denkend aan Columbus en consorten. "Ze stonden me echt niet op te wachten en waren helemaal niet onder de indruk van mijn

belangstelling voor hun manier van leven".

Op haar reis ontdekte ze dat duizenden verschillende indianenstammen gedurende duizenden jaren Noord-Amerika hebben bewoond. Met een grote variatie aan culturen en manieren van wonen. Zo vond ze bijvoorbeeld in New Mexico grotwoningen, waar de indianen met ladders omlaag klommen naar het water en omhoog naar hun grond waar ze onder andere maïs verbouwden. Ze ontdekte hoe deze eerste bewoners van Amerika daar leefden in verbondenheid met de natuur. Dieren zoals paarden zag men als horend bij hun samenleving, als familieleden. Dat gold voor alle dieren maar ook voor alle andere aardbewoners, zoals bomen, bergen, oceanen etc. Niet alleen had men respect voor alles wat leeft, maar er was ook een diepe eerbied voor de geboortegrond, de aarde, de hemellichamen, de kosmos.

Aan de hand van foto's liet Yoke ons zien wat haar tijdens haar reis heeft geraakt en hoe die wijsheid haar heeft geholpen om ook andere mensen, in haar werk als natuurcoach, bij hun eigen wijsheid te brengen. Omdat indianen dicht bij de natuur leven, verbinden ze alles in hun leven ook met bijvoorbeeld de loop van de seizoenen. Yoke ontdekte dat alle indianenstammen gebruik maakten van 'medicijnwielen', cirkels van stenen, die zij neerlegden in het landschap. Op die cirkels vind je de windrichtingen, maar ook de seizoenen terug, als een soort kalenders voor het leven. Zij heeft, vanuit die medicijnwielen, een cyclisch model ontwikkeld voor groei en ontwikkeling: de BLOEI-methode©. Daarbij gaat het niet om de seizoenen buiten in de natuur, maar om de innerlijke seizoenen, die wij als mens doormaken in ons leven en in ons werk. De winter is dan bijvoorbeeld een periode om dingen in je leven tot rust te laten komen. Lente betekent een nieuwe ontwikkeling. Zomer is het feest van erkenning en herfst staat voor loslaten. Maar heel bijzonder is het centrum van deze cirkelbeweging. Die open ruimte staat voor inspiratie, voor het mysterie en de rode draad van het (eigen) leven.

Zeven maanden trok Yoke van stam naar stam en ontdekte natuurwijsheid waar ze nu al 18 jaar anderen mee van dienst is, vanuit haar eigen bureau Smaragd Coaching. Zowel in Nederland als in België werkt zij als coach, trainster, docente, spreekster en rituelen begeleidster en zij schreef

boeken over het onderwerp natuurcoaching. Dit alles, geïnspireerd door haar reis en de natuurwijsheid van de indianen.

Het was een feest deze levendige, inspirerende vrouw een avond bij ons in Twello te hebben. De hele avond lang had ze onze volle aandacht. Wilt u meer weten: www.smaragd-coaching.nl.

Ruud Pragt

www.bezinningeninspiratietwello.nl

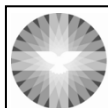
Oecumenische meditatiebijeenkomst in Irene

Elke eerste donderdag van de maand is er een meditatiebijeenkomst van 19.00 uur tot 20.00 uur in Irene, Dorpsstraat 8 in Twello. Nadien is er koffie of thee voor de liefhebber. Er wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd voor deze bijeenkomsten. Je hoeft je niet op te geven.

Een moment van rust en verkwikking voor de ziel. Stilte, gebed, persoonlijke reflectie op Bijbelwoorden en muziek helpen ons om dichter bij onszelf en de goddelijke werkelijkheid te komen.

Iedereen is van harte welkom bij deze oecumenische, bezinnende bijeenkomsten. Graag tot ziens!

Rita Vermeltfoort

PRIKBORD

Zomerzangavonden

Vorig jaar waren er nog twee opwarmmomentjes voor de zomerzangavonden maar nu zijn er weer 5 zangavonden in de Wilpse Dorpskerk.

Een drietal organisten zal bij toerbeurt uw muziktalent begeleiden. De zangavonden vinden plaats op de woensdagen **22 juni, 6 en 20 juli, 3 en 17 augustus**. De aanvang is om 19.30 uur. De toegang is gratis en in de pauze is er koffie of thee.

U bent van harte welkom!

Lepra in Nepal: bestaat dat nog?

Tibetaanse geneeskunst.

'Ondanks dat lepra medisch goed te behandelen is lijden in Nepal vele mensen aan deze 'vergeten' ziekte.'

Bart Muthert heeft, als ergotherapeut gespecialiseerd in handtherapie, Nepal verschillende keren bezocht met de stichting Hands Across Borders. Daarnaast heeft hij lokale therapeuten en artsen scholing gegeven en leprapatiënten behandeld. 'Een reisverslag dat aankomt', typeert hij zijn voordracht, die hij geeft in het kader van Wereldlezingen, een onderdeel van stichting El Mundo.

Op de grens tussen Nepal en Tibet

Pema Gurung en zijn zus Sumchog Tsering Kersbergen houden een voordracht over Tibetaanse geneeskunst, zoals deze door hun vader de amchi (arts) wordt beoefend. Pema heeft over zijn vader een videopresentatie gemaakt. Ook zullen beiden vertellen over hun leven vanuit de hoge Himalaya tot het lage Nederland, toegelicht met beelden uit de documentaire The Only Son, die over het leven van Pema gemaakt is.

Maandag 13 juni in de Bibliotheek, Marktplaats 11, Twello. Aanvang 19.30 uur, toegang gratis. Na afloop vrije gift. Meer weten?

Wiel Palmes

Scheurkalender 2023 in GrootLetter uitgave

In de ouderenzorg vervullen de Geestelijk Verzorgers een belangrijke rol. Ze voorzien ons van waardevolle tips. Zo wezen ze ons op het belang van een grote letter in onze uitgaven. Ons bemoedigingsboekje 'Kostbare tijd' is nu dan ook uitgevoerd in een zogenoemde GrootLetter uitgave. Daarnaast hebben we ook een Bijbel in GrootLetter uitgave beschikbaar.

De titel van de scheurkalender 2023 luidt: 'Een bemoediging voor elke dag'. Dankzij het goed leesbare lettertype kan een brede doelgroep de dag beginnen of eindigen met herkenbare teksten uit het Woord van God. Dat kan bijvoorbeeld in de gemeenschappelijke huiskamer. Daarnaast kunnen zo ook ouderen die aan stoel of bed gebonden zijn, elke dag een woord van troost en hoop ontvangen!

Bestellen

De scheurkalender is uitermate geschikt voor de ouderenzorg. Ongeacht of die zorg plaatsvindt in een verpleeg- of zorghuis of in de eigen woning van de oudere. Met andere woorden: zowel zorghuizen als predikanten en pastoraal werkers kunnen gebruik maken van de mogelijkheid om deze kalenders te bestellen. Bij meer dan drie exemplaren wordt een donatie verwacht. Ook de ouderen in de kerkelijke gemeente hebben nu dus een extra mogelijkheid voor een dagelijks Bijbelmoment. De scheurkalender 2023 in grote letter is nu al te bestellen bij de Bijbelvereniging via de website: www.bijbelvereniging.nl

Impressie van de generale synode 21 - 22 april 2022

De generale synode vergaderde

Op 21 en 22 april kwam de generale synode bijeen. Namens de classicale vergadering Veluwe nemen vijf personen deel aan deze vergadering. Elke dag wordt geopend met een liturgische viering. Thomas Kool, ouderling in de Hervormde gemeente Voorthuizen, heeft deze keer de impressie geschreven. Hij schrijft iets over zijn rol en de rol van de andere afgevaardigden. Daarna komen aan de orde de vestigingsplaats van de PThU, de benoeming van Jolanda Aantjes als lid van het moderamen en de rol van de kerkelijk werkers en preekconsenthouders. Dat laatste vanwege het rapport *Geroepen om te dienen*. Het hele verslag is te vinden op pknclassisveluwe.nl/classis/verslagen.
Gerrit Bok, scribe classicale vergadering Veluwe

Impressie van de classicale vergaderingen

Op 5 april hadden we een bijzondere avond want het was een *proeverij van de seidermaaltijd*. Leden van de classicale commissie Kerk & Israël Veluwe hadden voor ons de tafels gedekt met kleden, borden, schotels en vier bekertjes wijn en een bekertje zout water. Op een mooie schotel stonden de verschillende gerechten die bij de seidermaaltijd worden gegeten en een symbolische waarde hebben. Met uitleg wat er te eten is en wanneer er gedronken mag worden en de vragen die we met elkaar aan tafel bespraken over ingrijpende en mooie voorvallen uit het leven, zijn we vol indrukken naar huis gegaan. We hebben de scheidende voorzitter, ds. Beatrice Jongkind uit Ermelo, uitgezwaaid en de nieuwe voorzitter, ds. Davy Hoolwerf uit Ede, hartelijk welkom geheten.

Werk aan de winkel

Op 19 april lagen twee wijzigingsvoorstellen van de ordinanties op tafel. Het ene voorstel is dat de preses van de synode gekozen kan worden uit alle ambtsdragers van de kerk. Aangezien niet bekend is hoe deze verkiezing zal gaan, hebben we daarom gevraagd en daarbij aangegeven dat eerst binnen de synode gekeken moet worden naar een geschikte kandidaat. De preses is naast de scribe toch het gezicht van de kerk en dan mag je verwachten dat deze persoon ook over de juiste kwaliteiten beschikt en op een passende manier wordt gekozen.

Het andere voorstel is dat uit het categoriale pastoraat twee leden aan de synode worden toegevoegd. Het categoriale pastoraat zijn predikanten die werkzaam zijn in het leger, bij justitie, de politie en brandweer en in de zorg. Dat zijn ongeveer 500 predikanten. De classicale vergadering steunt het voorstel maar heeft er grote vragen bij omdat er geen voorstel is ingediend om de romeinse artikelen hierop aan te passen. Nu nemen al twee predikanten deel aan de vergaderingen in de rol van adviseur. Eén van hen is ds. Marthijn Barth, legerpredikant, uit Barneveld.

Het financieel jaaroverzicht is vastgesteld. In overleg met de Dienstenorganisatie is het budget van de classicale vergaderingen m.i.v. 2022 verhoogd en daarmee vervalt de bijdrage van de gemeenten.

We hebben gesproken over de ringavonden in het najaar. Het idee is dan om in alle ringen met elkaar te spreken over het mooie van kerk-zijn en waar zorgen zijn vanuit de vijf basisprincipes: eredienst, pastoraat, diaconaat, missionaire inzet en geestelijke vorming. En dat te vervolgen met de mogelijkheden van samenwerking op allerlei gebied. Dat allemaal om zoveel mogelijk als gemeenten vitaal te blijven. Het hele verslag is te vinden op pknclassisveluwe.nl/classis/verslagen.
Gerrit Bok, scribe classicale vergadering Veluwe

***(nog) geen vrede?
blijf bidden!***

Gebouw Irene is ook te huur voor:

- Vergaderingen
- Cursussen
- Workshops
- Infobijeenkomsten
- Verenigingen
- Uitvaarten
- Condoleances
- Volledig verzorgde koffietafels

Neem voor meer info contact op met
Eric Rossing, koster
T: 0571 272 014
E: koster@pkn-twello.nl

Agenda

dagelijks	juni	10.00 tot 17.00 uur	Stiltecentrum	Actie Voedselbank
elke maandag	juni	13.15 tot 14.30 uur	Irene	gebedsgroep <i>Jouw Verhaal</i>
elke vrijdag	juni	14.00 tot 16.00 uur	Bibliotheek	Meet-in 11
elke donderdag	juni	19.30 uur	Stiltecentrum	Vredeswake
woensdag	1 juni	13.30 uur	Irene	werkgroep Pastoraat
donderdag	2 juni	19.00 tot 20.00 uur	Irene	oecumenisch meditatie-uur
dinsdag	7 juni	10.00 uur	Irene	sectieoverleg Noord en Centrum
dinsdag	7 juni	19.30 uur	Irene	voorbereiding Rondom-4 en – 12 dienst
donderdag	9 juni	20.00 uur	Veenhuisweg 70	doopouderkring
vrijdag	10 juni	18.00 uur, inloop 17.30	Irene	dank-je-wel-avond
dinsdag	14 juni	17.30 uur, inloop 17.00	The Basement	Aan Tafel!
dinsdag	14 juni	19.30 uur	Irene	Kerkenraad
maandag	20 juni	20.00 uur	Irene	werkgroep Eredienst
dinsdag	21 juni	19.30 uur	Irene	overleg Pastoraat en Diaconie
zondag	26 juni	12.00 – 14.00 uur	Irene	lunch met vluchtelingen

Vredeswake

een half uur bezinning,
muziek, gebed

elke donderdag 19.30 uur

Dorpskerk Twello

*(nog) geen vrede?
blijf bidden!*

ELVIS-DIENST

..There's a sweet,

sweet Spirit in this place..

Fred Omvlee, vlootpredikant
en band 'The Rising Clouds'

samen zingen, luisteren, bidden

zondag 5 juni 10.00 uur

Dorpskerk

ZOMERSE LUNCH

ontmoeting met vluchtelingen
zondag 26 juni 12.00 -14.00 uur

gebouw Irene

aanmelden voor 20 juni
diaconie@pkn-twello.nl

Het stiltecentrum is elke dag geopend van 10.00-17.00 uur voor
stilte, gebed, kaarslicht; een moment van ontmoeting met God